

การมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

Participation of Teachers in the Performance of Roles and Responsibilities of the Central Special Education Center

ศิริรัตน์ อัจคำชัย Sirorat Artkhamchai*

วัลลิกา รุมาคม Vassiga Rumakhom**

จิตติยาภรณ์ เชาวารกุล Jitiyaporn Chaowarakul***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ครูที่มีอายุและอัตราเงินเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของครู, การบริหารงาน, ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ วิทยาลัยนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

Abstract

The objectives of this quantitative research were to 1) study the participation of teachers in the management of Central Special Education Center and 2) compare the relationship between personal factors and the participation of teachers in the management of Central Special Education Center classified by education level, age, working experience and salary rate. The sample consisted of 113 teachers of Central Special Education Center. The tool used in this research was a questionnaire. Statistical analysis methods used to analyze the data were frequency distribution, and percentage, mean, standard deviation, t-test independent sample, and F-test (One-way ANOVA).

The results showed that 1) the participation of teachers in the management of Central Special Education Center as a whole was at the highest level, and 2) the different age and salary rate of these teachers had difference in the participation at the statistically significant level 0.05 whereas different education level and working experience of these teachers had no difference in the participation at the statistically significant level 0.05.

Keywords: Participation of Teachers, Management, Central Special Education Center

บทนำ

เยาวชนผู้พิการมีอยู่ในสังคมของทุกประเทศตลอดมา ตั้งแต่ในอดีต จนถึงปัจจุบัน แต่บริการทางการศึกษาพิเศษ ที่จะสนองความต้องการของเยาวชนเหล่านี้ ที่เป็นพื้นฐานของการจัดการศึกษาพิเศษในปัจจุบัน ได้เกิดขึ้นในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 สำหรับประเทศไทย ได้มีการจัดการศึกษาพิเศษมาเป็นเวลานานแล้ว แต่มีได้บังคับให้เด็กไทยทุกคนต้องเข้าเรียน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2478 ได้มีการตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับ แต่ให้การยกเว้นแก่เยาวชนผู้พิการไม่ต้องเข้าเรียน และต่อมาได้มีการจัดการศึกษาพิเศษถือกำเนิดขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก อาทิ โรงเรียนสำหรับเยาวชนผู้พิการตาบอด เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพและในต่างจังหวัด โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนเด็กพิการ โรงเรียนศรีสังวาลย์สำหรับสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ โรงเรียนสำหรับเด็กพิการทางสติปัญญา (มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2556)

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิ และความช่วยเหลือทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ดังที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตรา 15 กล่าวว่า “คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา 14 ให้ได้รับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพดังต่อไปนี้ (1) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (2) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษภาคบังคับหรือการศึกษาสายอาชีพ หรือ อุดมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมซึ่งให้ได้รับโดยการจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดรวมในสถานศึกษาธรรมดาก็ได้ โดยให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม (3) ค่าแนะนำชี้แจงและปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ (4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ (5) บริการจากรัฐในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2534) และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ระบุไว้ในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดย ไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ

อื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ซึ่งจากข้อมูลตามพระราชบัญญัติดังกล่าว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2556 หมวด 1 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 “คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็น พิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น พิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล”(กระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และนโยบายการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของรัฐบาลร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 เพื่อให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ผู้พิการ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง, 2564 : 3) โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บทบาทที่ 2 พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ บทบาทที่ 3 จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการ บทบาทที่ 4 จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) บทบาทที่ 5 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา บทบาทที่ 6 เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ บทบาทที่ 7 จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในจังหวัด บทบาทที่ 8 ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง, 2564 : 3) ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่าศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีภารกิจหลักในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามบทบาทหน้าที่ ทั้ง 8 บทบาทหน้าที่ ซึ่งจากข้อมูลจำนวนผู้เรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ปีการศึกษา 2564 เห็นได้ว่า จำนวนผู้เรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางมีจำนวนถึง 1,262 คน ในขณะที่ จำนวนครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางมีจำนวนเพียง 156 คน (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง, 2565 : 5) แสดงให้เห็นว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ต้องมีภาระงานในการรับผิดชอบนักเรียนจำนวนมาก ดังนั้น ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ทั้ง 8 บทบาทหน้าที่ เพื่อให้การจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง บรรลุตามเป้าประสงค์ ซึ่งการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมีความสำคัญในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจำเป็นจะต้องนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) มาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ครู เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทุกบทบาทหน้าที่ เพื่อให้การจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง บรรลุตามเป้าประสงค์ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ในการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในทุกบทบาทหน้าที่ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย บรรลุเป้าประสงค์และเกิดประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของผู้พิการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง และสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัด
2. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สามารถนำความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการยกระดับการมีส่วนร่วมของครู

3. ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง สามารถนำความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

สมมติฐานของงานวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน
4. ครูที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน

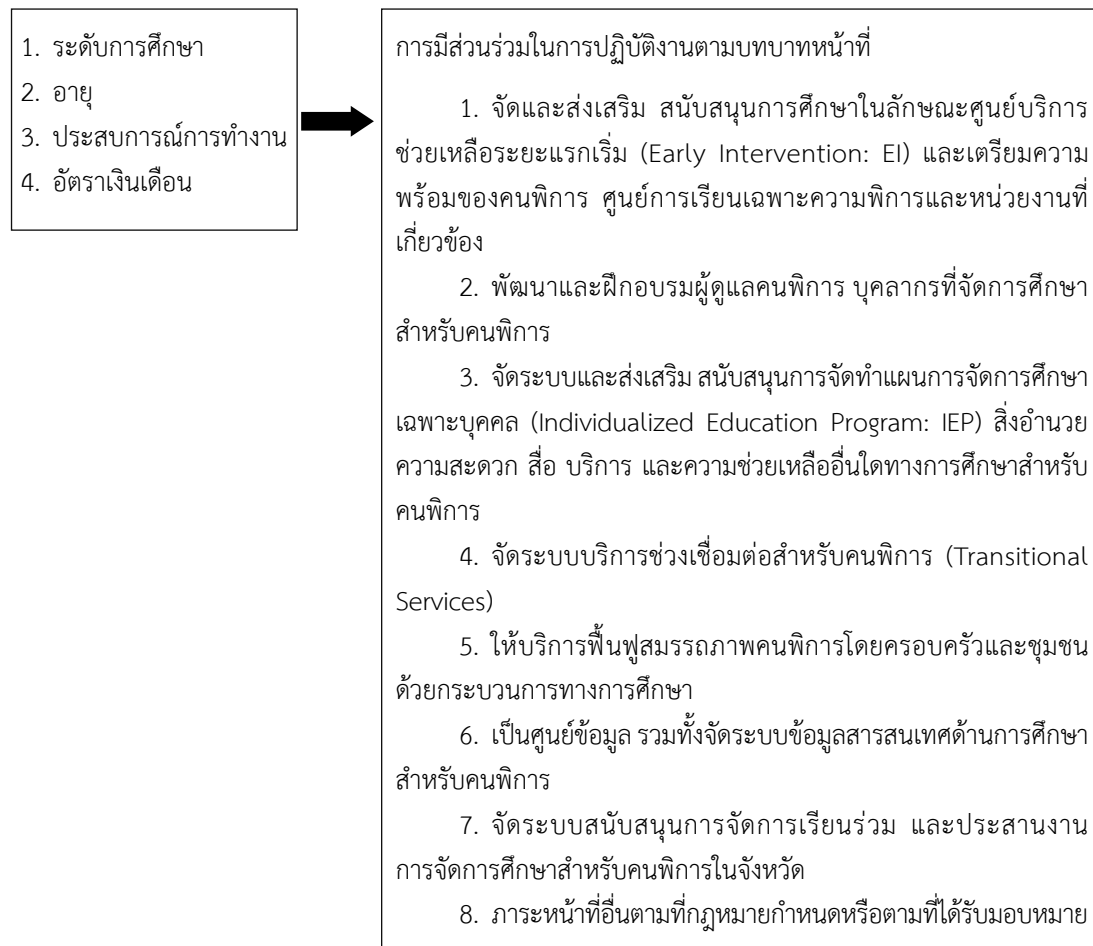
ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 156 คน (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง, 2565: 5)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 113 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ข้อคำถามประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง 8 ด้าน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติ ได้แก่ 1) มีประสบการณ์ในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 4 ท่าน 2) มีประสบการณ์ในด้านการวิจัยไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าระหว่าง 0.80-1.00
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง
7. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งภาพรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 และในรายด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.92-0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในการเก็บข้อมูลจากครู
2. ยื่นหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง และเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน หลังจากที่ได้รับแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หากพบว่าไม่สมบูรณ์หรือไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้อีกครั้งและติดตามการส่งคืน
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาพิจารณาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องสมบูรณ์ จนได้จำนวนแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยผู้วิจัยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ โดยคำนวณหาความกว้างของชั้นโดยใช้สูตร

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของครูในแต่ละชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าที (t-test: Independent Samples) และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน วิเคราะห์โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA/ F-test) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 43.36 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 82.30 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 61.95 ครูที่มีอัตราเงินเดือน 15,001-20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 62.83

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.55$) และการมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.62$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีส่วนร่วม ในภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.70$)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ข้อ	การมีส่วนร่วมของครู	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ในลักษณะ ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และ เตรียมความพร้อมของคนพิการ	4.48	0.62	มากที่สุด
2.	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่ จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.39	0.55	มากที่สุด
3.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.45	0.55	มากที่สุด
4.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services)	4.41	0.61	มากที่สุด
5.	ครูมีส่วนร่วมในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดย ครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	4.48	0.55	มากที่สุด
6.	ครูมีส่วนร่วมในการเป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูล สารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.37	0.64	มากที่สุด
7.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และ ประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด	4.45	0.59	มากที่สุด
8.	ครูมีส่วนร่วมในการะหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้ รับมอบหมาย	4.32	0.70	มากที่สุด
รวม		4.43	0.52	มากที่สุด

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ อัตราเงินเดือน มีผลการทดสอบสมมติฐานทั้งยอมรับสมมติฐานและปฏิเสธสมมติฐาน

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. ครูที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4. ครูที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ข้อ	การมีส่วนร่วมของครู	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะ ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะ ความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	4.48	0.62	มากที่สุด
2.	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากร ที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.39	0.55	มากที่สุด
3.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบและส่งเสริมสนับสนุน การจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.45	0.55	มากที่สุด
4.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services)	4.41	0.61	มากที่สุด
5.	ครูมีส่วนร่วมในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดย ครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา	4.48	0.55	มากที่สุด
6.	ครูมีส่วนร่วมในการเป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูล สารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ	4.37	0.64	มากที่สุด
7.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และ ประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด	4.45	0.59	มากที่สุด
8.	ครูมีส่วนร่วมในภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย	4.32	0.70	มากที่สุด
รวม		4.43	0.52	มากที่สุด

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ยึดแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในมาตรา 8 ข้อ (2) “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และมาตรา 9 ข้อ (6) ที่ให้ยึดหลัก “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น” ซึ่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว มุ่งเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท เป็นผลให้ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก นอกจากนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ยังมีนโยบายสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพของเด็กพิการ เช่น การประชุม การร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ ปลัดเชษฐ์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ วิษณุ ชื่นบน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำแนกตาม ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และอัตราเงินเดือน

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางจะมีระดับการศึกษาระดับใด ก็ย่อมมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบและร่วมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษในระดับที่ไม่ต่างกันมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี ขุนศรี (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของวิชัญ ชันบน (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในส่วนของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อายุของครูมีผลต่อพฤติกรรมความเข้าใจในงานและเป้าหมายในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัสสิกา รุมาคม (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้ประสบการณ์การทำงานของครูจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ และความเชี่ยวชาญในงาน แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้น คือ ความสามารถของคน ๆ นั้น (กิรณ ลิ้มปยยอม, 2018) ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี มนัสสินี (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาวิณี ขุนศรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลาไม่แตกต่างกัน

2.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อัตราเงินเดือนของครูย่อมมีผลต่อความพึงพอใจอันจะนำไปสู่ความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในงาน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Herzberg ที่กล่าวว่า เงินเดือนเป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ (Hygiene Factor) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลีลา รุมาคม และคงศักดิ์ สังฆมานนท์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ในภาพรวม การมีส่วนร่วมของครูในภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารจึงควรกำหนดให้มีการรวบรวมข้อมูลของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาศักยภาพของคณพิการ กำหนดขอบเขตหน้าที่ที่ครูสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินการได้ และสื่อสารทำความเข้าใจ รวมทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ครูในการร่วมปฏิบัติหน้าที่เพื่อดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาศักยภาพของคณพิการ ติดตามอย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของครูในบทบาทหน้าที่ดังกล่าวเป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของครู

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูในช่วงวัยดังกล่าวได้ปฏิบัติงานมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ผู้บริหารจึงควรหาแนวทางกระตุ้นให้ครูที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไปเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยศึกษาปัจจัยที่จูงใจให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการทำงาน เช่น มอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถ จัดกิจกรรมที่จะสร้างความรู้สึผูกพันต่อหน่วยงานมากขึ้น เป็นต้น

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ที่มีอัตราเงินเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีอัตราเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาผลตอบแทนการทำงาน

ที่มีความเป็นธรรม ศึกษาปัจจัยที่จูงใจให้เกิดความต้องการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากอัตราเงินเดือน อาทิ การยกย่อง ชมเชย การให้รางวัลเมื่อครูปฏิบัติงานได้เป็นที่น่าพอใจ การสนับสนุนสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดี ให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กับประสิทธิผลของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2556. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จักรกฤษณ์ ปลัดเช็นต์. (2555). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวิณี ขุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา. สารนิพนธ์จิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2556). ประวัติความเป็นมาของการศึกษาพิเศษ. (online). สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2556. จาก <https://saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=16&chap=10&page=t16-10-infodetail06.html>

- วลีลา รุมาคม. (2560). ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4. คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วลีลา รุมาคม. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี. คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วิชญ์ ชื่นบน. (2556). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self-Assessment Report: SAR ปีการศึกษา 2564. กรุงเทพมหานคร. เอกสารอัดสำเนา.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง. (2565). แผนปฏิบัติการปี 2565 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง. กรุงเทพมหานคร. เอกสารอัดสำเนา.